KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

2200

3. Miejscowość

WARSZAWA

1. Nazwa

SZPITAL KLINICZNY im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO
d. GMACH ZWIĄZKU UBEZPIECZEŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

2. Czas powstania

1931-1934
1938-1939, po 1945 r.

4. Adres

ul. Czerniakowska 231

nr ewidencyjny działki 48 obręb 5-06-04

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie
powiat
dzielnica Śródmieście

6. Współrzędne geograficzne

N: 52°22′96″ E: 21°03′18″

7. Właściciel i jego adres

Samodzielny Publiczny Szpital
Kliniczny im. prof. dr W. Orłowskiego
ul. Czerniakowska 231
00-416 Warszawa

8. Użytkownik i jego adres

j.w.

9. Formy ochrony

10. Stan zachowania

Stan techniczny budynku dobry. Miejscowe i niewielkie ubytki i uszkodzenia licówki z cegły cementowej elewacji. Uszkodzone niektóre fragmenty obróbek blacharskich i pokrycia dachu; zacieki, niedostateczna wentylacja. Komin odchylony od pionu.

11. Materiały graficzne

Widok budynku szpitala od ul. Ludnej

Orientacja 1:10 000

Sytuacja 1:3000

Rzut parteru 1: 1500

12. Historia

Zespół gmachów obecnego Szpitala Klinicznego im. prof. W. Orłowskiego wzniesiony został w latach 1931-1934, rozbudowany w l. 1938-1939. Powstał z przeznaczeniem na siedzibę biur Związku Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych przekształconą w 1935 r. w Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zbudowany został wg projektu architektów Romualda Gutta i Józefa Jankowskiego. Projekt gmachu wyłoniono drogą konkursu na „szkicowy projekt gmachów ZUPU przy zbiegu ulic Czerniakowskiej, Książęcej i Rozbrat" ogłoszonego w 1928 r., w którym ww. autorzy zdobyli pierwszą nagrodę wraz z realizacją (ogłoszenie w Architekturze i Budownictwo nr 10 z 1928 r., s. 398). Zespół gmachów ZUPU obejmował: główny budynek biurowy o kubaturze 25980 m^3, budynek mieszkalny dla pracowników (3080 m^3) oraz ambulatorium (2510 m^3) - **il. 1** Robotami kierował arch. F. Lilpop, a budowę wykonały warszawskie firmy: Przedsiębiorstwo Budowlane „Franciszek Roth", „Wisła" M. Strasburger i K. Saski (instalacje wodno-kanalizacyjne), „Moc" (instalacje dźwigowe) i Polskie Zakłady Philips SA. (instalacje elektryczne). Prace budowlane ukończono w 1934 r., równocześnie rozpoczęto dobudowę, w miejscu projektowanej pierwotnie ulicy, nowego skrzydła budynku (budynek C z łącznikiem), które ukończono przed wybuchem wojny 1939 r. (bez oblicowania elewacji budynku cegłą cementową – **il. 8**).

Zespół szpitala złożony był z 4 budynków, w tym 3 (A, B i E) ustawionych do siebie prostopadle i równolegle oraz 1 o kształcie łukowym (D). Budynki A i B przeznaczone były na biura i miały prostokątny plan o układzie funkcjonalnym 2. i 2½.traktowym z głównym wejściem i hallem reprezentacyjnym w części czołowej (zachodnio-północnej). Budynek D, wówczas 2.trakt funkcjonalny, przeznaczony był na mieszkania pracowników, a budynek E (o planie zbliżonym do litery „L") także 2.traktowy - na ambulatorium. Do zespołu ww. budynków dostawiono skrzydło (budynek C) o łukowym kształcie, połączone z budynkiem B łącznikiem na wysokości 4.kondygnacji i ustawionym na wysokich słupach (przestrzeń poniżej została zabudowana w późniejszych latach). Budynek C także mieścił biura ZUS, a jego plan miał układ 2½.traktowy z korytarzem pośrodku. Poszczególne budynki zespołu obsługiwane były przez ogółem 8 klatek schodowych (w późniejszych latach zlikwidowano 1.klatkę w budynku B) oraz 4 windy osobowe. ***cd. załącznik nr 4***

13. Opis

SYTUACJA:

Szpital zlokalizowany w dzielnicy Śródmieście. Usytuowany w rozwidleniu ulic Czerniakowskiej, Ludnej i Rozbrat na trapezowej działce o powierzchni 12675 m^2 z małym zapleczem zieleni od strony południowej. Zespół budynków szpitala tworzy **6** wielokondygnacjowych zespolonych ze sobą budynków (oznaczonych literami A – E), z których 3 (A,E i łącznik) położone są równolegle do ul. Czerniakowskiej, przy czym budynek E w kształcie litery „L" oraz 3 (B, C i D) położone prostopadle w tym C i D o lekkim łukowym kształcie, dochodzą szczytami do linii zabudowy ulic Rozbrat i Czerniakowskiej. Przestrzenie między budynkami zabudowane są kondygnacją podziemną. Od strony południowej, przy budynku C, usytuowany jest podziemny garaż z trawiastym zadaszeniem wyniesionym ok. 1 m nad otaczający teren. Oprócz ww. budynków na terenie działki znajdują się parterowe budynki gospodarczo-pomocnicze, w tym budynek ujęcia wody oligoceńskiej dla ludności. Do zespołu budynków szpitala prowadzą 3 główne wejścia: od skrzyżowania ul. Ludnej i Rozbrat, do izby przyjęć z podjazdem karetek pogotowia ratunkowego od ul. Czerniakowskiej oraz do zespołu pom. przychodni od ul. Czerniakowskiej. Oprócz ww. wejść głównych funkcjonują wejścia drugorzędne, ewakuacyjne, do budynków administracyjnego D , stołówki, pralni i innych.

Teren szpitala jest wydzielony ogrodzeniem metalowym na podmurówce, w którym 6 bram wjazdowych prowadzących do budynków szpitala i obsługi technicznej, garaży, kotłowni. Bezpośrednie otoczenie budynków w przeważającej części utwardzone o nawierzchni betonowej lub z kostki brukowej.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA:

Budynki szpitala nie są tynkowane, licowane szarą cegłą cementową (z wyjątkiem kilku fragmentów). Mają zróżnicowaną konstrukcję:

- *budynek **A*** (5 kondygnacji nadziemnych + 1 nadbudowana) o układzie szkieletowym podłużnym, 3.traktowym, ze ścianami zewnętrznymi murowanymi z cegły ceramicznej pełnej, licowanej oraz stalowymi słupami, podciągami i żebrami obetonowanymi (oprócz podziemia, gdzie konstrukcja żelbetowa). Nadbudowana kondygnacja o układzie szkieletowym ze słupami i podciągami żelbetowymi;
- *budynek **B*** (6 kondygnacji nadziemnych i poddasze nieużytkowe) o układzie szkieletowym, podłużnym, 2.traktowym, ze ścianami zewnętrznymi murowanymi z cegły ceramicznej pełnej, licowanej oraz stalowymi słupami, podciągami i żebrami obetonowanymi (oprócz podziemia, gdzie konstrukcja żelbetowa);
- *budynek **C*** (5 kondygnacji nadziemnych) o układzie szkieletowym podłużnym, 3.traktowym, ze ścianami zewnętrznymi murowanymi z cegły ceramicznej pełnej, licowanej oraz stalowymi słupami, podciągami i żebrami obetonowanymi (oprócz podziemia, gdzie konstrukcja żelbetowa). W parterze dobudowany 1.nawowy szkieletowo-stalowy fragment budynku;
- *budynek **D*** (3 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym) o układzie podłużnym konstrukcji, 2.traktowym, ścianach zewnętrznych i wewnętrznych murowanych z cegły ceramicznej pełnej (od zewnątrz licowanej);
- *budynek **E*** (3 i 2 kondygnacje nadziemne, bez poddasza) o układzie podłużnym, 1., 2.traktowym, ścianach zewnętrznych murowanych z cegły ceramicznej pełnej, licowanej oraz żelbetowymi słupami i podciągami wzmocnionymi stalowymi kształtownikami;
- *budynek łącznika* (4 kondygnacje nadziemne, bez poddasza) o układzie podłużnym konstrukcji, 2.traktowym (pierwotnie 1.traktowym), ścianach zewnętrznych murowanych z cegły ceramicznej pełnej, licowanej i słupach stalowo-betonowych;

cd. załącznik nr 4

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
około 62 300 m^3 (bez poddasza))	około 18 560 m^2 (z piwnicami bez bud. pomocniczych) w tym medyczna ok. 13 100 m^2	budynek biurowy + mieszkania + ambulatorium	zespół budynków szpitalnych

18. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Mapa topograficzna Polski, Warszawa-Śródmieście, Warszawa 2002, skala 1:10 000
2. Projekt odbudowy i przebudowy „Domu ZUS" w Warszawie przy ul. Czerniakowskiej 231. Warszawa 1946. Autorzy arch. R. Gutt, S. Putowski. Archiwum Biura Admin.- Gospod. Urzędu m. st. W-wy (ABAGW), sygn. 3/2339
3. Projekt garażu murowanego pod ziemią, kub.2497 m^3. Autor inż. K. Raczyński ?. Warszawa 1948. Archiwum ABAGW, sygn. 3/2360
4. Projekt t-r pralni przy szpitalu. Warszawa 1956. Projektant inż. A.Lachowicz. Archiwum ABAGW, sygn. 3/2372
5. Projekt t-r kuchni, pom. jadalni oraz budowy magazynu kuchni szpitala. Biuro Projektów Służby Zdrowia (BPSZ). Warszawa 1957. Projektant inż. J. Wysocki. Archiwum ABAGW, sygn. 3/2363
6. Projekt t-r przebudowy budynku A na szpital. BPSZ. Warszawa 1957. Autor inż. B. Karpowiczowa. Archiwum ABAGW, sygn. 3/2375
7. Projekt t-r łącznika szpitala. BPSZ. Warszawa 1958. Autorzy inż. A.Lachowicz, Z. Szostek. Archiwum ABAGW, sygn. 3/2373
8. Studium programowo-przestrzenne modernizacji i rozbudowy szpitala, koncepcja architektoniczna. Warszawa 1983. Autor arch. A. Królikowski. Archiwum szpitala
9. Ekspertyza dot. ogólnego stanu technicznego budynku A, komina wraz z kotłownią szpitala... PZITB. Warszawa 1990. Autorzy dr inż. J.Romanowski, W. Radziejowski, Z.Fedorczyk. Archiwum szpitala
10. Operat szacunkowy „A" szpitala .. Warszawa 2001. Autor inż. E. Czachorowska. Archiwum szpitala
11. Ekspertyza stanu ochrony przeciwpożarowej dla budynków szpitala. Warszawa 2013. Autorzy inż. A. Żmirek, M. Nocula. Archiwum szpitala

19. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

1. Plan m. st. Warszawy1936-1940. Skala 1:2500. APW, sygn. K.I.124
2. Architektura i Budownictwo 1931 nr 8/9, s. 295-305: *Gmach Związku Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.* + jw. s.306-311: E. Norwerth, *Architektura gmachu biurowego ZUPU w Warszawie.*
3. Fotografie z 1987 r. – K. Kowalska, zbiory PKZ
4. Internet 2014: warszawa.ap.gov.pl – Referat Gabarytów; www.warszawa1939.pl; www.szpital-orlowski.pl

20. Bibliografia

1. Podgórska-Klawe Z., *Szpitale warszawskie 1388-1945,* Warszawa 1975
2. Popławska-Bukało E., *Zabytkowe szpitale Warszawy.* Warszawa 1993/94, cz. II, t. IV Śródmieście, mps, opracowanie dla WKZ
3. Zieliński J., *Atlas dawnej architektury ulic i placów Warszawy. Śródmieście historyczne*, tom II, Warszawa 1996

21. Uwagi

22. Stan zachowania

Stan techniczny konstrukcji budynków jest dobry. Występują nieliczne zawilgocenia w pomieszczeniach sanitarnych, zacieki przy włazach dachowych klatek schodowych i niektórych laboratoriach (głównie w budynku A). Na ścianach zewnętrznych liczne ubytki licówki (powstałe podczas działań wojennych) uzupełnione zaprawą cementową. Na elewacjach budynków, głównie w pasach międzyokiennych oraz na kominie pionowe rysy oblicówki i uszkodzenia gzymsów. Spękane luxfery otworów budynku E. Tam też zacieki w magazynach bielizny i zmywalni. Niedostateczna wentylacja grawitacyjna pomieszczeń. Uszkodzone w wielu miejscach przyokapowe obróbki blacharskie. Komin wychylony od pionu wg ekspertyzy w stanie przedawaryjnym. W kotłowni skorodowane tynki.
Budynki szpitala nie spełniają obowiązujących warunków ochrony p.pożarowej, głównie ewakuacji (szerokość schodów, spoczników, długość dojść ewakuacyjnych itp.), a ściany zewnętrzne norm izolacyjności termicznej.

23. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Niezbędna jest naprawa uszkodzonych fragmentów oblicówki budynków, obróbek blacharskich, usprawnienie wentylacji pomieszczeń laboratoryjnych i sanitarnych, usunięcie stanu awaryjnego komina kotłowni, poprawa bezpieczeństwa p.pożarowego budynków, w tym ewakuacji. Konieczna jest naprawa schodów zewnętrznych i nawierzchni chodnika przed wejściem głównym.

24. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

Wykonano z funduszy Miasta Stołecznego Warszawy

25 Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski wrzesień 2014 r.

plany i rysunki dr inż. arch. Bogdan Popławski, wrzesień 2014 r.

fotografie mgr Ewa Popławska-Bukało, wrzesień 2014 r.

26. Załączniki

Ogółem 9 załączników:
nr 1 – cd. p. 11 - plan sytuacyjny, rzut piwnic budynków
nr 2 – cd. p. 11 – rzut parteru i 1.piętra budynków
nr 3 – dokumentacja ikonograficzna
nr 4 – dokumentacja ikonograficzna + cd. p. 12 i 13
nr 5 – dokumentacja ikonograficzna + cd. p. 13
nr 6 – dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego
nr 7 – dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego + cd. p. 13
nr 8, 9 – dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres **SZPITAL KLINICZNY** **Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO** **d. GMACH ZUPU** **ul. Czerniakowska 231**	6. Zawartość załącznika cd. p. 11 - plan sytuacyjny, rzut piwnic budynków (verte)
2. Gmina – dzielnica Śródmieście		
3. Powiat		
4. Województwo mazowieckie		

PLAN SYTUACYJNY • SKALA 1:2000

LEGENDA:

1. GŁÓWNY BUDYNEK SZPITALA - **A**
2. BUDYNEK **B**
3. BUDYNEK **C**
4. BUDYNEK **D** – ADMINISTRACJA SZPITALA
5. BUDYNEK **E**
6. ŁĄCZNIK
7. STOŁÓWKA
8. KOTŁOWNIA
9. WJAZD KARETEK POGOTOWIA RATUNKOWEGO i WEJŚCIE DO IZBY PRZYJĘĆ
10. GARAŻE i PODZIEMNE POMIESZCZENIA TECHNICZNE
11. BUDYNEK UJĘCIA WODY OLIGOCEŃSKIEJ DLA LUDNOŚCI
12. TRAFOSTACJA i INNE BUDYNKI TECHNICZNE
13. TEREN PARKU MARSZAŁKA EDWARDA ŚMIGŁEGO-RYDZA

0 10 20 30 40 50 100 m

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

RZUT PIWNIC • SKALA 1: 600

(UKŁAD POMIESZCZEŃ WG EKSPERTYZY TECHNICZNEJ W ZAKRESIE WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ Z 2013 R.)

LEGENDA:

1. MAGAZYNY APTEKI
2. KLATKI SCHODOWE
3. PRALNIA
4. KOTŁOWNIA GAZOWA
5. MAGAZYN OPAŁU
6. WĘZEŁ CIEPLNY
7. MAGAZYNY
8. WENTYLATORNIE
9. SZATNIE
10. POMIESZCZENIA ARCHIWUM
11. POMIESZCZENIA PATOMORFOLOGII
12. KAPLICA
13. WARSZTATY (ŚLUSARNIA, STOLARNIA, TAPICER, ELEKTRYK)
14. POMIESZCZENIA MAGAZYNOWE KUCHNI, CHŁODNIE
15. KUCHNIA GŁÓWNA i POMIESZCZENIA PRZYGOTOWALNI
16. GARAŻE i MAGAZYNY
17. POMIESZCZENIA GŁÓWNEJ TRANSFORMATORNI i AGREGATORNI

WC i ŁAZIENKI - ZAKRESKOWANO

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 2

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres **SZPITAL KLINICZNY** **Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO** **d. GMACH ZUPU** **ul. Czerniakowska 231**	6. Zawartość załącznika cd. p. 11 - rzut parteru i 1.piętra budynków (verte)
2. Gmina – dzielnica Śródmieście		
3. Powiat		
4. Województwo mazowieckie		

RZUT PARTERU • SKALA 1:600

(UKŁAD POMIESZCZEŃ WG EKSPERTYZY TECHNICZNEJ W ZAKRESIE WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ Z 2013 R.)

LEGENDA:
1. HALL GŁÓWNY
2. KLATKI SCHODOWE
3. HALL i POMIESZCZENIA IZBY PRZYJĘĆ POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNYCH
4. GABINETY ZABIEGOWE i LEKARZY
5. SUSZARNIA i MAGAZYNY BIELIZNY
6. POMIESZCZENIA ADMINISTRACJI SZPITALA
7. STOŁÓWKA
8. LABORATORIA PATOMORFOLOGII
9. REJESTRACJA
10. KAPLICA
11. HALL
12. SALA WYKŁADOWA
13. GABINETY LEKARSKIE

WC i ŁAZIENKI - ZAKRESKOWANO

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

3

4

5

IL. 3. Widok gmachu ZUPU od ul. Czerniakowskiej (ob. Ludnej) w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 303
IL. 4. Widok gmachu od ul. Rozbrat w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 301
IL. 5. Hall główny - westybul gmachu w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 305
IL. 6. Widok gmachu od skrzyżowania ul. Rozbrat i Czerniakowskiej w 1937 r. Foto zbiory Żydowskiego Instytutu Historycznego [z:] www.warszawa1939.pl
IL. 7. Widok gmachu od ul. Czerniakowskiej w 1938 r. – elewacja z pnącą winoroślą. Foto internet: warszawa.ap.gov.pl – Referat Gabarytów [z:] jw.
IL. 8. Widok dobudowanego skrzydła budynku (C) od strony ul. Rozbrat w 1939 r. Foto internet: warszawa.ap.gov.pl – Referat Gabarytów [z:] jw.

6

7

8

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 3

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres **SZPITAL KLINICZNY** **Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO** **d. GMACH ZUPU** **ul. Czerniakowska 231**	6. Zawartość załącznika dokumentacja ikonograficzna (verte)
2. Gmina – dzielnica Śródmieście		
3. Powiat		
4. Województwo mazowieckie		

Sytuacja

IV piętro

Parter

I piętro

IL. 1. Sytuacja. Rzut parteru, 1 piętra i 4pietra gmachu ZUPU z z 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9 s. 296, 299, 300

IL. 2. Główne wejście do gmachu biurowego ZUPU. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 297

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

3

4

5

IL. 3. Widok gmachu ZUPU od ul. Czerniakowskiej (ob. Ludnej) w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 303
IL. 4. Widok gmachu od ul. Rozbrat w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 301
IL. 5. Hall główny - westybul gmachu w 1931 r. Repr. [z:] Architektura i Budownictwo 1931, nr 8/9, s. 305
IL. 6. Widok gmachu od skrzyżowania ul. Rozbrat i Czerniakowskiej w 1937 r. Foto zbiory Żydowskiego Instytutu Historycznego [z:] www.warszawa1939.pl
IL. 7. Widok gmachu od ul. Czerniakowskiej w 1938 r. – elewacja z pnącą winoroślą. Foto internet: warszawa.ap.gov.pl – Referat Gabarytów [z:] jw.
IL. 8. Widok dobudowanego skrzydła budynku (C) od strony ul. Rozbrat w 1939 r. Foto internet: warszawa.ap.gov.pl – Referat Gabarytów [z:] jw.

6

7

8

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 4

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina – dzielnica Śródmieście	**SZPITAL KLINICZNY**	dokumentacja ikonograficzna
3. Powiat	**Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO**	cd. p 12 i 13 (verte)
4. Województwo mazowieckie	**d. GMACH ZUPU**	
	ul. Czerniakowska 231	

9

10, 11 →

IL. 9. Fragment planu m. st. Warszwy z 1940 r. z zabudową d. gmachu ZUPU. Skala oryginału 1:1000. Zbiory APW
IL. 10. Fragment planu m.st. Warszawy z 1945 r.- inwentaryzacja zniszczeń wojennych BOS. Skala oryginału 1:2500 - kolorem czarnym oznaczono elementy zburzone budynków. Zbiory APW
IL. 11. Plan sytuacyjny do projektu odbudowy części zniszczonej budynku B i D z 1946 r. (kolorem czerwonym oznaczono fragmenty wyburzane i odbudowywane). Skala oryginału 1:500. Zbiory ABAGW

IL. 12, 13, 14. Projekt odbudowy I przebudowy "Domu ZUS" (budynek C) z 1946 r. opracowany przez prof. R. Gutta i arch. S. Putowskiego: rzut piętra IV (il. 12), elewacja południowa budynku (il. 13) i elewacja północna od ul. Czerniakowskiej (il. 14) – na niej widnieją podpisy autorów. Zbiory ABAGW, sygn. 3/2339

12, 13

14

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

cd. p. 12

W czasie okupacji większość budynków zajęło wojsko niemieckie, a w budynku D – mieszkalnym, znalazł siedzibę ewakuowany szpital z ul. Solec 93. Podczas Powstania Warszawskiego w gmachu funkcjonował szpital powstańczy. W 1944 r. po upadku powstania szpital został ewakuowany najpierw do klasztoru Wizytek na Krakowskim Przedmieściu, później do Szpitala Wolskiego, a wraz z nim do Komorowa , a w październiku 1944 r. został rozwiązany.

Podczas wojny uszkodzeniu uległy: południowy fragment budynku B oraz wschodnia część budynku D. Zostały odbudowane w 1946 r. W tymże roku prof. R. Gutt wraz z arch. S. Putowskim opracowali projekt odbudowy i przebudowy budynku C z przeznaczeniem na biura ZUS. We wzniesionym przed wojną budynku zmieniono układ funkcjonalny, zaprojektowano kuchnię i jadalnię, zmieniono okna i gzyms ostatniej kondygnacji oraz dach, obniżono o 1kondygnację wykusze od ul. Rozbrat, zaprojektowano garaże podziemne. Przebudowę budynku ukończono w 1948 r. i przystąpiono do wykonania oblicówki elewacji. W roku tym opracowano także projekt garażu podziemnego usytuowanego od strony południowej ww. budynku (C), który zrealizowano do końca lat 40.

W 1956 r. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej podjęło decyzję o przekazaniu zespołu gmachów na potrzeby szpitala, któremu nadano rangę wojewódzkiego. Projekty adaptacyjne utworzonego szpitala opracowywali arch. i inż. J. (?) Kukulski, Z. Buczkowski, A. Lachowicz, Z. Radwański, B. Karpowiczowa i inni. W kolejnych latach od 1957 do 1960 r. przebudowywano i dostosowywano pomieszczenia oraz budynki: pralni (budynek E), w której wyburzono strop nad piwnicą i utworzono 2 wysokie pomieszczenia; kuchni z magazynami i jadalni; łącznika, w którym zabudowano istniejący prześwit 3 dolnych kondygnacji, budynku B, w którego skrzydle północnym wyburzono klatkę schodową oraz wyposażenia instalacyjnego, w tym wind medycznych. Adaptowane na szpital obiekty mieściły wówczas: budynek A – 161 łóżek, B – 39 łóżek, C – 134 łóżka, a budynek D (dawne mieszkania) przeznaczony został na administrację szpitala.

Zespół gmachów ZUS adaptowany w latach 50.ubiegłego wieku do potrzeb szpitalnych kilkakrotnie zmieniał nazwę, profil użytkowy i zadania, co powodowało zmiany budowlane i układu funkcjonalnego pomieszczeń. Na początku lat 70. nadbudowano jedną kondygnację budynku A, a w latach 80. wybudowano pawilon stołówki w lekkiej konstrukcji stalowej obłożonej płytami warstwowymi. W 1986 r. przeprowadzono generalny remont budynków, wymieniono instalacje wewnętrzne. W 1990 r. opracowano ekspertyzę ogólnego stanu technicznego kotłowni, komina i budynku A, z uwagi na zły stan techniczny budynku. W latach 90. na terenie szpitala wzniesiono budynek studni oligoceńskiej dla użytku okolicznych mieszkańców. Po 2000 r. w obiektach szpitalnych sukcesywnie wymieniano drewniane okna i drzwi zewnętrzne na PCV. W 2013 r. opracowano ekspertyzę dot. ochrony p.pożarowej szpitala oraz projekt stacji zgazowania ciekłego i sprężonego tlenu wraz z wiatą magazynową.

cd. p. 13

- *kotłownia i skład opału. I inne pom. piwnic* w konstrukcji szkieletowej , wielotraktowej ze słupami i podciągami żelbetowymi. Komin kotłowni z kanałami spalinowymi i wentylacyjnymi (o wymiarach 2,3x2,9 m) z cegły ceramicznej pełnej, licowanej, spięty 9 obejmami z ceowników metalowych;
- *stołówka,* współczesna (dobudowana między budynkami C i D, 1.kondygnacjowa) w lekkiej konstrukcji szkieletowej, stalowej o maks. rozpiętości 12 m.

Fundamenty wszystkich budynków żelbetowe. Ściany działowe z cegły dziurawki, niektóre szklone na konstrukcji stalowej i PCV.

Stropy: różne o zmiennej grubości:

- *budynek **A*** – ceglane Kleina na belkach stalowych, we fragmentach nad piwnicami płytowe żebrowe, żelbetowe. Na płycie stropu ułożona na legarach drewniana ślepa podłoga. Nad 1.piętrem d. pomieszczeń RTG w podłogach izolacja z warstwy barytu ułożonego na płycie żelbetowej;
- *budynek **B*** – płytowe żelbetowe na belkach stalowych w rozstawie co ok. 1,8 m, ceglane Kleina na belkach stalowych oraz Akermana. Na płycie stropu warstwa izolacyjna z gruzu ceglanego;
- *budynek **C*** – mieszane, płytowo-żelbetowe w korytarzach i pozostałe Kleina na belkach stalowych. Na płycie stropu warstwa izolacyjna z tłucznia lekkiego betonu;
- *budynek **D*** – ceglane Kleina na belkach stalowych;
- *budynek **E*** – ceglane Kleina i płyty żelbetowe na belkach stalowych;
- *łącznik* – stropy płytowe, żelbetowe;
- *stropy nad podziemiami* – w większości płytowo-żebrowe, żelbetowe, krzyżowo zbrojone, oparte na podciągach żelbetowych.

Stropodachy i dachy: nad wszystkimi budynkami, oprócz budynków D, E i nadbudową A, nad nieużytkowymi poddaszami - płytowe, żelbetowe, niewentylowane, o minimalnym nachyleniu, 2. i 4.spadowe, kryte papą. Nad budynkiem D użytkowe poddasze z więźbą dachową drewnianą, płatwiową o 2. rzędach słupów i pokryciem z papy na deskowaniu. Nad kotłownią stropodach płytowo-żelbetowy ze świetlikami i klapami p. wybuchowymi. Nad dobudowaną kondygnacją budynku A – stropodach z pustaków Akermana, niewentylowany, ocieplony, kryty papą. Dach stołówki z kratownic stalowych i blachy trapezowej, ocieplony wełną mineralną. Nad 2.kondygnacją budynku E – taras ogrodzony barierką metalową na słupkach. Obróbki blacharskie dachów, rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej. Nad dachami murowane , otynkowane, kominy wentylacyjne oraz kominy blaszane.

Nadproża otworów: okiennych i drzwiowych różne – ceglane płaskie typu Kleina oraz żelbetowe. Daszki nad wejściami płytowe, wspornikowe, żelbetowe

cd. załącznik nr 5

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 5

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina – dzielnica Śródmieście	**SZPITAL KLINICZNY**	dokumentacja ikonograficzna
3. Powiat	**Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO**	cd. p. 13 verte)
4. Województwo mazowieckie	**d. GMACH ZUPU**	
	ul. Czerniakowska 231	

15

16

IL. 15, 16. Sytuacja i projekt garażu podziemnego z 1948 r. Skala oryginału 1:500 i 1:100. Projektant inż. K. Raczyński ? Archiwum ABAGW, sygn. 3/2360
IL. 17, 18, 19, 20. Fotografie gmachu szpitala z lat 80.XX wieku: budynek wejścia głównego (il.17), widok od skrzyżowania ul. Ludnej i Czerniakowskiej (il. 18), widok budynku B i C od ul. Czerniakowskiej (il. 19) oraz budynku D od ul. Rozbrat (il. 20). Foto K. Kowalska, zbiory PKZ.

17 18 19 20

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

Schody zewnętrzne: przed wejściem głównym 3. stopniowe, betonowe oraz wyjściowe z budynku C – 1.biegowe, płytowe, żelbetowe, wielostopniowe ze spocznikiem i balustradą metalową, ażurową. Od ul. Czerniakowskiej schody terenowe, betonowe, 6.stopniowe z rampami dla niepełnosprawnych z balustradą metalową, ażurową. Do kotłowni, stołówki i inne – schody żelbetowe, 1.biegowe z balustradami metalowymi, ażurowymi i pochwytami metalowymi.
Schody wewnętrzne i windy: płytowe żelbetowe, różne:
- *budynek **A*** – 2 klatki schodowe 2.biegowe, w tym główna z duszą i druga ze stopniami zabiegowymi oraz schody 1.biegowe z parteru na 1.piętro i 2.biegowe między piwnicą a 1.piętrem. Balustrada schodów głównych pełna, murowana z pochwytem z rurki mosiężnej, pozostałe metalowe, ażurowe z pochwytem drewnianym. W budynku 2.windy osobowe;
- *budynek **B*** – schody nie występują, 1.winda szpitalna;
- *budynek **C*** – 2 klatki schodowe 2.biegowe , w tym jedna z duszą. Balustrady metalowe, ażurowe z pochwytem drewnianym. W budynku 1 winda osobowa i 1 szpitalna;
- *budynek **D*** – 2 klatki schodowe 2.biegowe z balustradami metalowymi, ażurowymi i pochwytem drewnianym;
- *budynek **E*** – 1klatka schodowa 2.biegowa ze stopniami zabiegowymi w parterze i schody 1. i 2.biegowe między piwnicą i parterem. Balustrady jw. W budynku 1 winda osobowa.

Okładziny ścian: - przy wejściu głównym fragmenty ścian wyłożone płytkami granitowymi, w budynku C cokół z płytek klinkierowych; w sali konferencyjnej boazeria drewniana; na niektórych korytarzach, holach i sali konferencyjnej sufity podwieszone rastrowe z oświetleniem; w łazienkach, salach operacyjnych, laboratoriach, pralni i kotłowni glazury barwne i jednolite w kolorze; na ścianach korytarzy i klatek schodowych lamperie olejne; w pokojach chorych przy umywalkach fartuchy z glazury.
Posadzki: różne (pierwotnie w większości pomieszczeń klepka):
- w hallu głównym budynku A płytki marmurowe; w sali konferencyjnej parkiet dębowy;
- w korytarzach, holach, salach chorych PCV;
- w pomieszczeniach budynku D – PCV i wykładziny dywanowe;
- w salach zabiegowych, łazienkach, WC, kuchniach, pom. laboratoryjnych – terakota;
- w pom. piwnic szlichta cementowa, lastryko i terakota, w części budynku D – podłoga z desek,; na poddaszu szlichta cementowa;
- stopnie i podstopnie oraz podesty schodów z lastryko barwnego (oryginalne).

Drzwi wewnętrzne: różne – płytowe, drewniane i metalowe oraz z PCV, 1. i 2.skrzydłowe , pełne i szklone oraz z nadświetlami i bez.
Drzwi zewnętrzne: różne – wejścia głównego 2.skrzydłowe, metalowe, szklone; wejścia do izby przyjęć 1½ .skrzydłowe z PCV, szklone; wejść do budynków B, C i D – 1.skrzydłowe, szklone z PCV z nadświetlem i bez oraz 2.skrzydłowe jw.
Okna : różne, pierwotnie drewniane obecnie w większości z PCV:
- *budynek **A*** – 1.dzielne i 3.dzielne, 2.poziomowe oraz 2.dzielne, 2. i 3.poziomowe; w wejściu głównym ścianka szklona, metalowa; okna głównej klatki schodowej – termometr 3.dzielny, wielopoziomowy; okna nadbudowy 2.poziomowe, wielodzielne;
- *budynek **B*** – 1., 2. i 3.dzielne, 2.poziomowe;
- *budynek **C*** – 1.dzielne, 2.poziomowe oraz 8.dzielne, 2.poziomowe (w wykuszach); w dobudowie parteru – 2.poziomowe, wielodzielne;
- *budynek **D*** – 1., 2, i 3.dzielne, 1.poziomowe; w klatce schodowej termometr 1.dzielny, 6.poziomowy; na strychu małe okienka 1.poziomowe, 1.dzielne;
- *budynek **E*** – 1.i 2.dzielne, 2.poziomowe oraz 2.dzielne, 3.poziomowe; w klatce schodowej termometry 1.dzielne, 5 i 13.podziałowe.

Parapety wewnętrzne okien z blachy lakierowanej i lastryko, zewnętrzne z blachy ocynkowanej. W oknach piwnic, parteru i niektórych 1.piętra – kraty metalowe.

RZUT:
Zespół złożony z kilku połączonych ze sobą budynków (patrz: załączniki z rzutami kondygnacji). Gmach główny A ma prostokątny plan i układ funkcjonalny 2. i 2½. traktowy, w części wejściowej (od strony zach.-północnej) reprezentacyjny hall. Prostopadle do niego dostawiony jest prostokątny budynek B, którego przedłużenie stanowi budynek D o łukowym rzucie. Plan zbliżony do litery L otrzymał budynek E przylegający od ul. Rozbrat do gmachu głównego. Podobnie łukowy rzut ma budynek C zespolony z B prostokątnym łącznikiem. Wszystkie ww. obiekty mają układ przestrzenny 2. lub 2½. Traktowy. Komunikacje pionowa stanowią klatki schodowe (7, pierwotnie 8) , schody i 4 windy osobowe.

cd. załącznik nr 7

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 6

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina – dzielnica Śródmieście	**SZPITAL KLINICZNY**	dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego (verte)
3. Powiat	**Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO**	
4. Województwo mazowieckie	**d. GMACH ZUPU**	
	ul. Czerniakowska 231	

21

23

IL. 21. Budynek główny (**A**) szpitala – widok od ul. Ludnej róg Rozbrat
IL. 22. Widok budynku **A** od skrzyżowania ul. Ludnej i ul. Czerniakowskiej
IL. 23. Widok budynków **A i E** od strony ul. Rozbrat
IL. 24. Budynki **B i C** oraz łącznik – widok od ul. Czerniakowskiej

22

24

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

25, 26

27

28

IL. 25, 26. Widok budynku **D** od strony północnej i południowej
IL. 27. Podwórze między budynkami **C i D** z dobudowaną stołówką
IL. 28. Podwórze między budynkami **A i E** z dachami kotłowni
IL. 29, 30. Budynek **C**, widok od ul. Rozbrat (str. północna) i ul. Czerniakowskiej (str. południowa)

29, 30

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 7

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina – dzielnica Śródmieście	**SZPITAL KLINICZNY**	dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego
3. Powiat	**Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO**	cd. p. 13 (verte)
4. Województwo mazowieckie	**d. GMACH ZUPU**	
	ul. Czerniakowska 231	

31

35

IL. 31. Główne wejście do szpitala (budynek A) - od skrzyżowania ul. Ludnej i Rozbrat
IL. 32. Wejście do szpitala (budynek C) od strony ul. Czerniakowskiej
IL. 33. Elewacja zachodnia budynku D (administracyjnego) od ul. Rozbrat
IL. 34, 35. Fragmenty elewacji łącznika: od ul. Czerniakowskiej (il.34) i od podwórza (il.35) - - widoczne słupy 3dolnych kondygnacji dawnego prześwitu

33

32

34

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

BRYŁA:
Prosta forma połączonych ze sobą brył budynków. Gmach główny (A, B) liczy 6 kondygnacji nadziemnych i 1.nadbudowaną (budynek A). Budynek C liczy 5 kondygnacji, a D – 3 kondygnacje nadziemne. Przyległy do budynku głównego budynek E ma 3 i 2 kondygnacje nadziemne. Wszystkie obiekty oraz znajdujące się między nimi przestrzenie są podpiwniczone (pom. o różnej wysokości). Przy budynku A i E ustawiony jest wysoki ceglany komin kotłowni. Budynki zespołu szpitalnego mają zróżnicowaną wysokość: najwyższy z nich A liczy około 25 m, najniższy E – około 10 m.
Łącznik między budynkiem B i C ustawiony był pierwotnie na wysokich słupach, obecnie przestrzeń zabudowana.

ELEWACJE:
Gmachy szpitala o wieloosiowych elewacjach utrzymanych w jednolitym charakterze, licowane szarą cegłą cementową w wątku kowadełkowym, z wyjątkiem kilku otynkowanych partii oraz budynku C, w którym cegły okładziny ustawiono wozówkowo. Elementami dekoracyjnymi decydującymi o wyglądzie elewacji są także otwory okienne, przebiegające pasowo, podkreślone gzymsami i fryzami o pionowym układzie cegieł występujące na ostatniej kondygnacji niektórych budynków (A, B, C).
Fasada budynku A: 4.osiowa, 6.kondygnacyjna (ostatnia kondygnacja nadbudowana i silnie wycofana) wypełniona prostokątnymi otworami okiennymi zblokowanymi we wspólnych poziomych ramach z ciemnej okładziny kamiennej - granitu. Okna 4.dzielne tylko na piętrze 6.dzielne. Na parterze centralnie umieszczony szeroki portal wejściowy z zaokrąglonymi ościeżami wyłożonymi gładkimi pionowymi płytami. Nad wejściem w ramie granitowej napis: SAMODZIELNY PUBLICZNY SZPITAL KLINICZNY CMKP IM. PROF. DR WITOLDA ORŁOWSKIEGO.
Pozostałe elewacje budynku A: 6.kondygnacyjne z cofniętą niższą i przeszkloną kondygnacją (nadbudowaną nad częścią budynku, odciętą ww. gzymsem i fryzem), o rytmicznych podziałach prostokątnymi wąskimi i 1. dzielnymi oknami osadzonymi niemal równo z licem ścian. Północna część elewacji od strony ul. Ludnej wydzielona od skrajnej, ślepej płaszczyzny przeszklonym, wielodzielnym pionem połączonym z pasem okien na piętrze (skrajne osie), o zbliżonych do niego podziałach, tworzących kompozycyjnie literę L. Od tej strony niesymetryczne zadaszone wejście do Izby Przyjęć.
Budynek B: elewacje 6. kondygnacyjne, głównie z 2. lub 3. dzielnymi otworami okiennymi
Budynek E: o zróżnicowanych gabarytach i otworach; w części od strony narożnika działki ma 3.kondygnacyjne elewacje monotonnie opracowane prostokątnymi 1.dzielnymi otworami okiennymi, a od podwórza dużymi płaszczyznami z luxferów. Od tej strony przylega do niego (i do budynku A) kwadratowy komin kotłowni umieszczony w narożniku.
Budynek D: 3.kondygnacyjny, przylegający uskokowo do budynku B. Okna zróżnicowane: 1. 2. 3.dzielne, w klatce schodowej termometr (od strony północnej). W elewacji szczytowej (od ul. Rozbrat) ciekawe rozwiązanie kompozycyjne: skrajna oś zaakcentowana oknami z zaokrąglonym pasowo narożnikiem, wyraźnie odciętym od ostrych krawędzi pozostałych partii ściany.
Łącznik między budynkiem B i C: 4.kondygnacyjny (pierwotnie był wsparty na wysokich słupach i łączył czwartą kondygnację ww. budynków). Zachował czytelny podział pionowy otynkowanymi słupami (w elewacji od ul. Czerniakowskiej płaskim, a od podwórza półokrągłymi) oraz poziomy - pasem szerokich otworów okiennych ostatniego piętra. Wtórnie zabudowana przestrzeń niższych kondygnacji charakteryzuje się elewacjami o odmiennych oknach o identycznych podziałach, rozmieszczonych w polach między słupami.
Budynek C: monotonne 5.kondygnacyjne elewacje o łukowym kształcie z horyzontalnym układem kwadratowych okien. Ważnym elementem dekoracyjnym są prostokątne, 2.kondygnacyjne wykusze skrajnych partii, umiejscowione od strony ul. Rozbrat od frontu i tyłu elewacji między 1 a 4 kondygnacją. Ponadto partię najniższej kondygnacji wyróżnia odmienna okładzina z czerwonego klinkieru. Od tyłu znajduje się wyjście i schody prowadzące z piętra na teren zieleni.

WNĘTRZA:
Na skutek adaptacji do nowych funkcji pierwotny układ wnętrz został zaburzony. W budynku A ogólnie zachowany wystrój hallu wejściowego, mimo częściowych przekształceń. Zachowany wystrój głównych klatek schodowych tj. okładziny schodów, balustrady.

INSTALACJE:
Elektryczne (siły, oświetlenia ogólnego, awaryjnego i ewakuacyjnego, sygnalizacji p.pożarowej), wodne, hydrantów p.pożarowych, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, gazowa (w laboratoriach), centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody (z własnej kotłowni pierwotnie węglowej, obecnie gazowej), pary technologicznej wysokiego ciśnienia, gazów medycznych, wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej nawiewno-wywiewnej, klimatyzacji ogólnej i miejscowej typu SPLIT, wind medycznych, telefoniczna i teleinformatyczna, TV kablowej, odgromowa.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 8

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres **SZPITAL KLINICZNY** **Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO** **d. GMACH ZUPU** **ul. Czerniakowska 231**	6. Zawartość załącznika dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego (verte)
2. Gmina – dzielnica Śródmieście		
3. Powiat		
4. Województwo mazowieckie		

37

38

39

41

36

40

IL. 36, 37. Hall główny w budynku A – widok drzwi wejściowych (il. 36) i wejścia na główną klatkę schodową i windę oraz d. przeszkloną ściankę drzwi korytarza ob. pełną i zamalowaną (il. 37)
IL. 38. Widok hallu głównego z podestu głównej klatki schodowej budynku A – w głębi miejsce upamiętniające założyciela szpitala i poległych pracowników
IL. 39. Popiersie prof. Witolda Orłowskiego, marmurowe tablice upamiętniające pracowników ZUS (il. 40) i szpitala zamordowanych w latach 1939-1945
IL. 41. Tablica upamiętniająca prof. Michała Kraussa- założyciela i kierownika Kliniki Chirurgii Plastycznej CMKP, znajdująca się na 2 piętrze budynku A

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

42

43

44

45

46

IL. 42. Korytarz 2 piętra budynku A
IL. 43. Przejście na 2 piętrze z budynku A do łącznika
IL. 44. Korytarz parteru w budynku C
IL. 45. Korytarz parteru w budynku D – biurowym
IL. 46. Korytarz 1 piętra łącznika (przejście do bud. C)

IL. 46. Korytarz 1 piętra łącznika (przejście do budynku C)
IL. 47. Sala na oddziale Ginekologii I Położnictwa na 2 piętrze budynku A
IL. 48. Sala chorych na oddziale jw.
IL. 49. Sala konferencyjna na 2 piętrze budynku A (nad holem)

47

48

49

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 9

1. Miejscowość **WARSZAWA**	5. Nazwa zabytku (jak w karcie) adres **SZPITAL KLINICZNY** **Im. PROF. W. ORŁOWSKIEGO** **d. GMACH ZUPU** **ul. Czerniakowska 231**	6. Zawartość załącznika dokumentacja fotograficzna stanu współczesnego (verte)
2. Gmina – dzielnica Śródmieście		
3. Powiat		
4. Województwo mazowieckie		

50

51

52

53

54

55

IL. 50. Główna klatka schodowa 2 piętra budynku A
IL. 51. Główna klatka schodowa 5 i 6 piętra budynku A
IL. 52. Klatka schodowa z zabiegowymi stopniami w budynku A

IL. 53. Klatka schodowa na parterze budynku D
IL. 54. Klatka schodowa w budynku C
IL. 55. Klatka schodowa z duszą w budynku C

Opracowanie załącznika : mgr Ewa Popławska-Bukało i dr inż. arch. Bogdan Popławski

(data i podpis) wrzesień 2014

56

57

58

59

60

IL. 56. Hall na 2 piętrze przy klatce schodowej z duszą w budynku C
IL. 57. Ścianka szklona i drzwi oddzielające korytarz i zabiegową klatkę schodową 2 piętra w budynku A
IL. 58. Hall przed salą konferencyjną 2 piętra w budynku A
IL. 59. Korytarz w piwnicy budynku B
IL. 60. Posadzka lastrykowa i balustrada schodów z duszą w budynku C
IL. 61 - 64. Oryginalne posadzki w budynkach szpitala: lastryko na podestach schodów I niektórych korytarzach budynku C (il.61); terakota w pomieszczeniach piwnic budynku B (il.62); lastryko na podestach i stopniach schodów budynku A (il.63.64)

61

62

63

64